

Net uit

Wegkijken is geen optie meer

Pieter Tops en Jan Tromp
De achterkant van Nederland. Hoe onder- en bovenwereld verstrengeld raken. Uitgeverij Balans, €19,99

De publicatie van dit boek kan niemand ontgaan zijn: over media-aandacht hadden Pieter Tops en Jan Tromp niet te klagen. Ze schetsen dan ook een alarmerend beeld van de Nederlandse onderwereld. Dit is het verhaal van de weerbare onderklasse, het verhaal van zelfredzaamheid en eigenrichting, van verstrengeling van onder- en bovenwereld en de urgentie om dit probleem aan te pakken. Lokaal en regionaal doet men er van alles aan, de Tweede Kamer blijft achter. En repressie alleen werkt niet. De netwerken zijn geworteld in

volksbuurten, binnen motorclubs en in woonwagenkampen, maar vertakken zich door de hele samenleving. Onder- en bovenwereld zijn verstrengeld. Notarissen, consultants, accountants, ambtenaren en bestuurders zijn betrokken bij witwassen. Motorbendes zoeken politieke stromannen, ambtenaren worden geïntimideerd, burgemeesters worden bedreigd en voelen zich zo eenzaam als de nachtportier. Soms moeten ze er zelfs voor vluchten, getuige het tragische verhaal van burgemeester Fons Jacobs van Helmond. En het gaat verder: 'Het is de vrees dat criminelen ook het bestuur binnendringen, omdat met hun illegaal verworven miljoenen voor hen nu eenmaal alles te koop is.' Het openbaar bestuur moet de baas blijven, maar dat wordt zo wel lastig.

Parallele samenleving

Het boek legt de werkelijke corruptie in Nederland bloot van het politiek-bestuurlijke apparaat en de criminaliteit lijkt stevig te zijn ingebed in wat de 'parallele samenleving' wordt genoemd. Aanvankelijk verwonderen de auteurs zich, maar het blijkt echt waar te zijn. De werkelijkheid is soms ronduit spekglad, constateren ze. De overheid heeft zelf ook bijgedragen aan voortgaande

criminalisering: waar aanpassing beoogd werd, was afzondering het resultaat. Zo ontstond er een zwijgcultuur, met bijna Italiaanse toestanden. En het is lucratief: 750 tot 900 miljoen euro per jaar, alleen al in de Tilburgse hennepcult.

Niet effectief

Het strafrecht blijkt niet echt effectief, via het bestuursrecht valt meer te bereiken. Maar er is momenteel een enorme ondercapaciteit bij de politie voor de aanpak van dit probleem. De urgentie ervan groeit maar is in de Haagse politiek nog nauwelijks opgepakt. Natuurlijk is het erg, maar relevanter is de vraag wat er tegen te doen valt.

De vragen die in dit boek gesteld worden, zijn van ethische en morele aard en stellen kwesties van integriteit en inclusie aan de kaak. Het is actueel, journalistiek relevant en geeft een verrassende inkijk in een gesloten deel van de samenleving dat zich tot nu toe grotendeels aan onze waarneming onttrok. Maar wegkijken is geen optie meer.

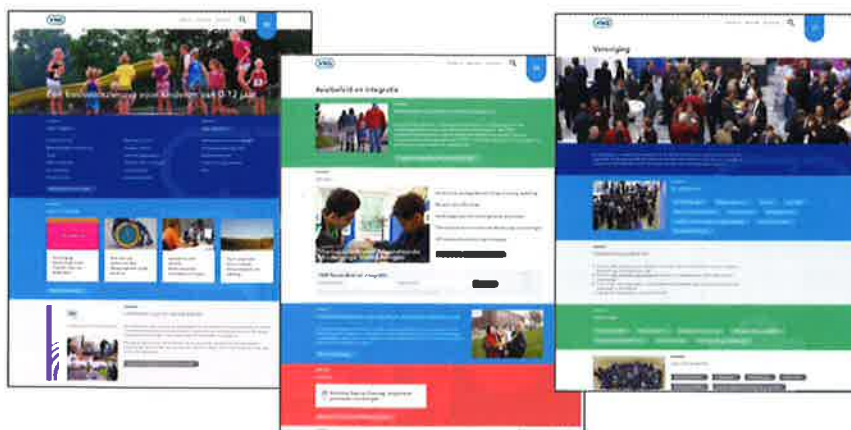
Ricardo Kleyweg en Rogier van der Wal. Kleyweg is trainee bij de wetenschapsfunctie van de VNG en afgestudeerd bestuurskundige met specialisatie veiligheid. Van der Wal is strategisch beleidsadviseur wetenschap bij de VNG.

Vng.nl is vernieuwd

Gemeenten hebben met veel maatschappelijke opgaven te maken. Ze verwachten hierop van de VNG een innovatieve en verbindende rol. Dat vraagt een VNG die nog meer dé vereniging van gemeenten wordt en waar maatschappelijke opgaven centraal staan. Die strategisch sterker is, wendbaar en flexibel en vaker vanuit de netwerken opereert. Om hieraan tegemoet te komen, is onder meer de website vernieuwd.

Wat is er veranderd?

- Maatschappelijke thema's staan centraal.
- Waar mogelijk staan bij de dossiers

- de VNG-standpunten vermeld.
- Slimme integratie nieuws, events, standpunten, producten en diensten.

- Goede voorbeelden van gemeenten worden bij de dossiers getoond.
- Duidelijke call-to-action: wat kunt u doen?